

ENKÖPINGS KOMMUN

Stadsarkitektkontoret

Direktivsnr 0171-

Tillhör byggnadsnämnden i Enköping

beslut den 23/9 1982 § 437

1982-05-03

betygas i tjänsten:

Förslag till byggnadsplan
för Hjalsta Kyrkby, Hjalsta
socken, Enköpings kommun.

Tillhör kommunfullmäktiges i Enköping

beslut den 16/12 1982 § 182

betygas i tjänsten:

Skr.

LÄNSSTYRELSEN UPPSALA
Planeringsavdelningen

INK 83. 01. 27

11.082-235-83

BESKRIVNING

HANDLINGAR

Karta över Enköping i skala 1:50000 varå planområ-

det markerats.

Grundkarta över området i skala 1:2000

Byggnadsplanekarta i skala 1:2000

Bestämmelser

Beskrivning

Va-utredning

Äganderättskarta jämte tillhörande ägareförteckning

Redogörelse för det samråd med myndigheter och andra
som ägt rum vid utarbetande av förslaget

PLANDATA

Lägesbestämning

Planområdet är beläget cirka 18 km östnordöst om En-
köping och i skärningspunkten mellan fyra allmänna
vägar, nämligen 584 Ekolsunds gård-Hjälstaby, 582
St Kumla-Märsta, 583 Hjälstaby-Örsundsbro och 584
Hjälstaby-Älvsjö.

Planområdets avgränsning har bestämts med hänsyn till
redan uppförd bebyggelse, och plangränsen kan i stort
sett sägas inrama befintlig bebyggelse och avgränsa
denna från kringliggande jordbruksmark med därtill hö-
rande bebyggelse.

Areal

Planområdets totala areal utgör cirka 25 hektar.

PLANERINGSFÖRUT-
SÄTTNINGARBefintliga planer

Kommunöversikt

I kommunöversikten för Enköping ingår Hjalsta kyrkby
som 02-område, d.v.s. område för mindre tätorter och
bybildningar. I översikten har ifrågasatts om icke
detaljplan bör upprättas för Hjalsta.

Området är tidigare icke detaljplanelagt.

Naturreservat

Hjälstavikens naturreservat, bildat genom Länsstyrel-
sens beslut den 23 april 1982 gränsar till planområdet
i dess sydöstra del.

Postadress

199 80 ENKÖPING

Lokaler

Kungsgatan, 42

Telefon växel

0171 / 250 00

(Använd i första hand
ovanstående direktivsnr)

Bankgiro

230-8203

804-2384

Postgiro

7 07 27-3

Kommunala ställnings-
taganden

Program för planom-
rådet

Byggnadsnämnden behandlade vid sammanträde den 22 februari 1979 ett ärende rörande förhandsförfrågan om möjligheterna att erhålla byggnadslov för uppförande av fyra enbostadshus på fastigheten Vängsta 5:1. Med anledning härav beslutade byggnadsnämnden ingå till kommunstyrelsen med hemställan om besked hur kommunstyrelsen ser på upprättande av en plan för tätbebyggelsen i Hjälnsta kyrkby och vilket planinstitut som i så fall bör användas.

Byggnadsnämnden ansåg att det med hänsyn till att inom kyrkbyn finnes ett trettiotal bostadshus är angeläget att detaljplan upprättas. Ur allmän synpunkt är det viktigt att inom ett sådant tätbebyggt område som Hjälnsta kyrkby byggnadslagen bringas i verkan i full utsträckning och det kan endast ske i detaljplan.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 27 mars 1979 uttala, att man anser att en plan för tätbebyggelsen i Hjälnsta kyrkby skall upprättas och att planen skall vara en byggnadsplan.

Stadsarkitektkontoret tillskrev i maj månad 1979 lantbruksnämnden och vissa större markägare och meddelade, att förslag till byggnadsplan skall upprättas. Till skrivelsen fogades ett förslag till avgränsning av planområdet och kontoret anhöll om synpunkter på detta förslag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade vid sammanträde den 4 september 1979 begära att hälsovårdsnämnden inkommer med förslag på verksamhetsområde för va-anläggning för Hjälnsta-Vängsta byar.

Hälsovårdsbyrån har i samråd med gatukontoret och stadsarkitektkontoret utarbetat förslag till verksamhetsområde för vatten och avlopp för Hjälnsta-Vängsta byar.

Hälsovårdsnämnden har vid sammanträde den 6 december 1979 beslutat godkänna det av hälsovårdsbyrån upprättade förslaget till verksamhetsområde samt att överlämna detsamma till kommunstyrelsen för handläggning.

Kommunfullmäktige beslutade den 27 november 1980 att fastställa verksamhetsområdet för vatten och avlopp för Hjälnsta-Vängsta byar i enlighet med miljö- och hälsovårdsnämndens förslag.

Befintliga förhållan-
den, markens använd-
barhet.

Terrängförhållanden,
vegetation, lokal-
klimat etc.

Samhället har sin utsträckning i öst-västlig riktning
utefter väg 582.

Söder om denna väg och närmast planområdet består terrängen i huvudsak av åkermark. Ett par mindre höjdparter finns dock.

Norr om vägen är området mera skogbevuxet och till detta intryck bidrar uppväxta trädgårdar. Området höjer sig här något över det platta åkerlandskapet. Nordväst om korsningen mellan vägarna 582 och 583 utgörs marken av åker.

I sitt yttrande över stadsarkitektkontorets förslag till avgränsning av planområdet framhöll lantbruksnämnden att denna åkermark kunde tas i anspråk för bebyggelse. Markägaren hade heller intet att erinra emot detta.

Övrig åkermark, som var belägen innanför redovisad avgränsning, borde enligt lantbruksnämnden bestå som sådan och det fanns heller inget intresse hos markägarna att nyttja den för annat ändamål.

Geotekniska förhållanden

Det platta åkerlandskapet söder om väg 582 består av lera med tämligen dåliga geotekniska förhållanden. Norr om väg 582 är marken mera fast.

Fornlämningar

Inom kyrkbyn är förekomsten av fasta fornlämningar stor. Dessa har redovisats på grundkartan.

Bebyggelse

Inom planområdet finnes ett trettiotal bostadshus av tämligen god kvalitet. Dessutom finns ett par mindre verkstadsbyggnader. Socknens kyrka är belägen drygt 100 meter öster om väg 584 och omedelbart norr om väg 582.

Vägar och trafik

De berörda allmänna vägarnas körbanebredder varierar från 4,2 meter till 5,0 meter. För väg 581 mellan Hjälsta och Husby-Sjutolft är körbanebredd 6,0 meter.

Trafikmängder på vägarna 582 och 583 uppgår till 500-600 fordon per årsmedeldygn. För vägarna 581 och 584 är trafikmängden 100-200 fordon per årsmedeldygn.

Ledningssystem

Vad gäller vatten- och avloppsfrågan inom området har dessa hittills lösts av varje enskild fastighet.

Markägförhållanden

All mark inom planområdet är i privat ägo.

PLANFÖRSLAG

Planen har utarbetats för att reglera befintliga förhållanden och möjliggöra att kyrkbyn förses med en tidsenlig vatten- och avloppsförsörjning. Avgränsningen av planområdet har i princip givit sig själv och härigenom har möjligheter uppkommit att uppföra 8-10 enbostadshus på ett i samhället relativt centralt beläget område. Viss förtätning av befintlig bebyggelse kan ske om så befinnes lämpligt.

Den värdefulla åkermarken berörs ej av planförslaget och plangränsen har dragits så att byggnader tillhörande aktivt jordbruk blir belägna utanför planområdet.

Detta kan i en del fall se något egendomligt ut men avsikten är alltså att jordbrukets byggnader icke skall drabbas av restriktioner i byggnadsplanen.

Genom den redovisade dragningen av plangränsen kommer icke några större områden att bli utlagda som allmän plats, park. Områden såväl öster och väster som söder om kyrkan är utlagda som allmän platsmark men detta bör betraktas mer som ett bevarande av dessa områdens nuvarande karaktär, vilket onekligen är till fördel för landskaps- och bebyggelsebilden. Samma förhållande gäller ett skogklätt höjdparti i västra delen av samhället.

Bebyggelseområden

Bostäder

Inom planområdet finns ett trettiotal enbostadshus i 1-1 1/2 våning.

Planförslaget inrymmer ytterligare 12 tomtplatser för uppförande av enbostadshus.

Arbetsplatser

Ett par mindre småindustrier finns inom planområdet med cirka 5 - 10 anställda.

Ett nytt område för småindustri har utlagts söder om väg 582. Detta har ett ganska känsligt läge i landskapsbilden och gränsar mot naturreservat. För att på lämpligaste sätt kunna anpassa området i miljön här föreslås att i södra och östra delen av området skall anordnas planterat skyddsområde.

För att trygga verksamheten inom befintlig industri omedelbart norr om aktuellt område är det angeläget att utbyggnadsmöjligheter ges och någon lämpligare plats i anslutning till befintlig industri än nu föreslagen torde icke finnas.

Allmänna lokaler Skolor

Hjälsta kyrkby hör idag till Örsundsbroskolans upptagningsområde. Då kapaciteten i denna skola kan bli knapp med anledning av samhällets expansion, torde elever i Hjälsta framledes räkna med att bli överflyttade till Skolsta-skolan, där plats finns för fler elever.

Natur

Någon större inverkan på planområdets naturmiljö kommer planförslaget icke att medföra. Befintliga mindre skogspartier avses bevaras till sin karaktär.

Ett mindre område för lek och avkoppling har utlagts i västra delen av planområdet.

Vägar och trafik

Vägnät

De berörda allmänna vägarnas körbanebredder varierar från 4,2 till 5,0 meter. För väg 581 mellan Hjälsta och Husby-Sjutolft är körbanebredd 6,0 meter. I syfte att skapa förutsättningar för en rationell väghållning

och för framtida förbättringar (ev. breddning) av de allmänna vägarna har vägområden av minst 15 meter tillskapats i planförslaget.

Förslag till utfartsförbud utefter de allmänna vägarna har redovisats.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Vattenförsörjningen för området ordnas genom en cirka 7 km lång huvudledning från vattenledningsnätet i Örsundsbro. Vattnet fördelas sedan med självtryck genom distributionsledningar till hushållen.

Spillvatten från hushållen ledes i ledningar med självfall till en huvudpumpstation belägen cirka 500 meter söder om korsningen mellan vägarna 581 och 582. Inom vissa områden i västra och östra delen av kyrkbyn kan självfall för avloppet ej erhållas och därför måste två mindre avloppspumpstationer uppföras. Den östra kommer att bli belägen inom planområdet, och ett område för allmänt ändamål har utlagts i planen.

Från huvudpumpstationen pumpas sedan spillvattnet för området i en 7700 meter lång ledning direkt till avloppsreningsverket i Örsundsbro.

PLANGENOMFÖRANDE

Plangenomförandet åligger fastighetsägarna inom byggnadsplanen. Dessa kan organisera sig i en vägförening eller anläggningssamfällighet.

Kommunen tar inte initiativ till att föreslagen nybebyggelse inom byggnadsplaneområdet genomföres så länge marken är i enskild ägo. Föreslagen byggnadsplan medger 12 nya byggnadsrätter. Merparten av dessa är belägna på fastigheten Hjärlsta 1:3.

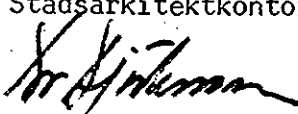
För att styra genomförandet av nyproduktion på Hjärlsta 1:3 bör kommunen förvärva marken för att kunna exploatera den i den takt som bedöms lämplig.

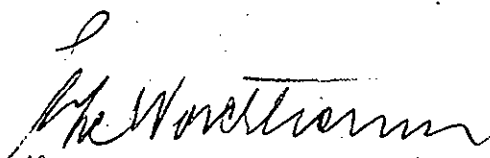
SAMRÅD

Ett omfattande samråd har skett med statliga och kommunala organ under planarbetets gång.

Den 6 maj 1982 informerades om planförslaget i Hjärlsta bygdegård. Alla markägare inom eller omedelbart utanför det föreslagna planområdet var kallade till informationsmötet. Ett trettiotal personer mötte upp till informationen. Inga direkta anmärkningar framkom.

Stadsarkitektkontoret i Enköping

Bo Björkman
Stadsarkitekt

/Åke Nordström
l:e planingenjör

Att denna beskrivning varit utställd under tiden fr.o.m. den 8 juli
t.o.m. den 10 augusti 1982 på stadsarkitektkontoret i Enköping
betygas i tjänsten

S. Wassler

Solveig Wassler
Kartassistent

Tillhör länsstyrelsens i Uppsala län beslut den 17 mars 1983
betygar

Florence Eriksson

Florence Eriksson